

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА,

№

44.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 3-го Июня — 1838 — Wilno. Piątek. 3-го Czerwca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27-го Мая.

Изъ Берлина получены, отъ 15 (27) Мая, слѣдующія извѣстїи:

„Мая 11 (23) и въ слѣдующій день были здѣсь большіе маневры, на которыхъ войска, раздѣленные на два противоположные корпуса, восточный и западный, начали дѣйствїя въ полумилѣ отъ столицы, отъ мѣстечка Шарлоттенбурга.

Въ первый день, маневры съ 9-го часа утра продолжались до половины 2-го часа по полудни, до деревни Пихельсдорфъ, гдѣ данъ былъ войскамъ краткій отдыхъ, во время котораго Государь Императоръ изволилъ кушать, со всеми находившимися при томъ особами и свитою, у Его Королевскаго Высочества Принца Вильгельма и его супруги, въ палаткахъ, въ зелени.

Тотчасъ послѣ стола начались снова выстрѣлы, и вторымъ актомъ маневра было наведеніе понтоннаго моста черезъ рукавъ рѣки Гавель.

На второй день, съ утра продолжались маневры отъ деревни Пихельсдорфъ, и кончились въ полдень весьма красиво произведеннымъ штурмомъ крѣпости Шпандау.

Въ тотъ день, Государь Императоръ и всѣ Высочїе Посѣтители изволили быть за обѣденнымъ столомъ у Его Королевскаго Высочества Принца Карла Пруссакаго.

Ея Величество Императрица не изволила присутствовать на послѣднихъ обѣдахъ и маневрахъ, по случаю небольшой простуды.

Государь Императоръ и Его Высочество Наслѣдникъ, равно какъ и Ея Высочество Великая Княжна Александра Николаевна, Великіе Князья Николай Николаевичъ и Михаилъ Николаевичъ, находятся, благодаря Бога, въ вождельномъ здравїи.” (Спб. В.)

Высочайшимъ Приказомъ отъ 10 (20) Мая, отданнымъ въ Берлинѣ, Братъ Его Величества Король Пруссакаго, Его Королевское Высочество Генералъ отъ Кавалерїи Принцъ Вильгельмъ Прусскій, назначается Шефомъ Астраханскаго Кирасирскаго полка, коему и именоваться *Кирасирскимъ Принца Вильгельма Пруссакаго полка.* (Р. И.)

— Высочайшею Грамотою, 6 го Апрѣля, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Командиръ 3-й бригады 4-й Флотской дивизїи, Контръ-Адмиралъ *Юрjewъ 1-й.*

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, 23-го Апрѣля, по представленїю Начальства, въ возданїе отлично-усердной и ревностной службы, Предсѣдатель Литовской Греко-Унитской Консисторїи, Старшїй Соборный Протоіерей Антонїй *Тупальскій*, Всемилостивѣе сопричисленъ къ *Ордену Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра 3-й степени.*

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, сегожь числа, въ награду засвидѣтельствованной Начальствомъ отлично-усердной и ревностной службы, Всемилости-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 27-go Maja.

Z Berlina pod 15 (27) Maja otrzymaliśmy wiadomości następujące:

„Dnia 11 (23) Maja i następnego odbywały się tu wielkie manewry, na których wojska, podzielone na dwa przeciwne korpusy, wschodni i zachodni, zaczęły dźiawania o pół mili od stolicy, od miasteczka Szarlotenburga.

Pierwszego dnia, manewry od godziny 9-tej ranej trwały do pół do 2-ej z południa, do wsi Pichelsdorf, gdzie dany był wojskom krótki odpoczynek, w czasie którego Cesarz Jego Mość raczył obiadować ze wszystkimi znajdującymi się przytem osobami i orszakiem, u Jego Królewskiej Wysokości Xiążęcia Wilhelma i jego małżonki, pod namiotami, z zieloności.

Natychmiast po obiedzie zaczęły się znowu wystrzały, i drugim aktem manewru było zaciągnięcie mostu pontonowego przez drugie karyto rzeki Havel.

Na drugi dzień, od rana trwały manewry od wsi Pichelsdorf, a skończyły się o południu bardzo pięknie wykonanym szturmem twierdzy Spandau.

Tegoż dnia, Cesarz Jego Mość i wszyscy Wysocky Goście raczyli bydyż na obiedzie u Jego Królewskiej Wysokości Xiążęcia Karola Pruskiego.

NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ Mość nie raczyła znajdować się na ostatnichъ obiadachъ i manewrachъ, z przyczyony małego zaziębienia się.

Cesarz Jego Mość i Jego Wysokość NASTĘPCA, równie też i JEJ WYSOKOŚĆ WIELKA XIEŻNICZKA ALEXANDRA PAWŁOWNA, WIELCY XIAŻĘTA NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ, znajdujący się, dzięki Bogu, w pożądanem zdrowiu.” (G.S.P.)

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny 10 (22) Maja, wydany w Berlinie, Brat Najjaśniejszego Króla Jego Mości Pruskiego, Jego Królewska Wysokość, Jenerał Jazdy, Xiąże *Wilhelm* Pruski, mianowany, Szefem Astrachańskiego półku *Kiryssyerów*, który ma się nazywać *Kiryssyerskim Xięcia Wilhelma Pruskiego półkiem.* (R. In.)

— Przez Najwyższy Dyplomata, 6-go Kwietnia, Najjaśkawiej mianowany Kawalerem *Orderu Sw. Stanisława 2 go stopnia*, Dowódzca 3-jej brygady 4 ej dywizyi Floty, Kontr-Admirał *Jurjew 1-szy.*

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, 23-go Kwietnia, na przedstawienie Zwierzchności, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, Prezydent Litewskiego Greko Unickiego Konsystorza, Starszy Protojerej Soboru *Antoni Tupalski*, Najjaśkawiej policzony do *Orderu Sw. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza 3 go stopnia.*

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, dnia tegoż, w nagrodę zaświadczonej przez Zwierzchność odznaczającej się gorliwością służby, Najjaśkawiej policzeni do

вѣйше соприсчислены къ *Ордену Св. Анны 3-й степени*, Протоіереи Литовской Греко-Унитской Епархіи: Вице-Предсѣдатель Консistorіи Михаилъ *Голубовицъ* и исправляющій должность Ректора Семинаріи, Магистръ *Гололицкій*.

— Въ возданіе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ экспедиціи противу Горцевъ, произведенной въ 1837 году въ Цебельду и при занятіи мыса Константиновскаго, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена *Св. Станислава 3-й степени*, Кавказской Гренадерской Артиллерійской бригады Капитанъ *Войничъ*, — и того же ордена 4-й степени: Мингрельскаго Егерскаго полка Штабсъ Капитанъ *Довнаровицъ*, 19-й Артиллерійской бригады Подпоручикъ *Орловъ* и находящійся въ экспедиціи при отрядѣ войскъ Дигорскій Старшина Поручикъ *Иналука Кубатіевъ*.

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Финансовъ, рассмотрѣнному въ Комитетѣ Г. Министровъ, въ 29 день мѣсяца Марта, Высочайше дозволилъ вдовѣ Коллежскаго Ассесора Паниной, оставшему Чиновнику 7-го класса Лыкошину и Штабсъ-Капитану Бѣльскому составить общество, на акціяхъ, для устройства и содержанія Смоленской губерніи, Рославльскаго уѣзда, въ помещичьемъ селѣ Ворошиловѣ, свеклосахарнаго и хрустальнаго заводовъ; при чемъ утверждёнъ и представленный означенными лицами проектъ Устава сему обществу. (С. В.)

— 13-го сего Мая происходило публичное испытаніе воспитанниковъ Санктпетербургскаго Училища Торговаго Мореплаванія, въ присутствіи Г. Управляющаго Департаментомъ Мануфактуръ и Внутренней Торговли, Тайнаго Совѣтника Я. А. Дружинина, и многихъ другихъ приглашенныхъ особъ, особенно морскаго вѣдомства. Предметами испытанія были: Законъ Божій, языки Русскій, Англійскій, Нѣмецкій и Французскій, Исторія и Географія, Чистая Математика, Купеческая Арифметика, Морская Практика, Корабельная Архитектура, Механика, Навигация и Астрономія. Отвѣты учениковъ были вполнѣ удовлетворительны, особенно по части морскаго дѣла, о которомъ многіе вопросы предлагаемы имъ были удостоившимъ сей экзаменъ своимъ посѣщеніемъ, Г. Адмираломъ А. С. Грейгомъ. По окончаніи экзамена, первый изъ отличившихся выпускныхъ учениковъ, Дитрихъ Гренштремъ, получилъ золотую медаль для ношенія на Аннинской лентѣ, и трое воспитанниковъ: Николай Кузнецовъ, Василій Ивановъ и Семенъ Хвостовъ, награждены серебряными, первый большою, а послѣдніе малыми. Посѣтители съ большимъ удовольствіемъ разсматривали опыты воспитанниковъ по части кораблестроенія, рисованія и чистописанія. Въ числѣ сихъ опытовъ отличались карты морскія, вышуклыя изображенія земной поверхности, модели купеческихъ судовъ, рисунки морскихъ видовъ, въ которыхъ изящество художника сочетано было съ точностью и отчетливостью моряка.

Училище Торговаго Мореплаванія, основанное въ 1830 году, приготовило съ тѣхъ поръ пять выпускныхъ образованныхъ имъ юношей, числомъ 36, которые съ пользою употребляются на купеческихъ судахъ въ званіи штурмановъ. Нѣкоторые изъ нихъ сами начальствуютъ судами (въ Американскихъ нашихъ колоніяхъ, въ Архангельскѣ, въ Ригѣ), и выдержавъ въ Училищѣ вторичный экзаменъ, по представленію свидѣтельствъ, что въ теченіе четырехъ лѣтъ сдѣлали болѣе четырехъ шестимѣсячныхъ кампаній на морѣ, удостоены званія шкиперовъ. При вышшемъ испытаніи выпущено восемь человекъ. Въ числѣ посѣтителей экзамена находился одинъ воспитанникъ, Логинъ Лимашевскій, выпущенный изъ Училища въ прошломъ году: онъ совершалъ нѣсколько значительныхъ рейсовъ, жилъ въ Ливорнѣ, и въ совершенствѣ выучился Италіанскому языку. Одеждою, пріемами, бесѣдою, всѣмъ походилъ онъ на какого нибудь лихаго Англійскаго Капитана купеческаго корабля, и возбуждалъ собою общее вниманіе всѣхъ присутствовавшихъ.

Штатныхъ воспитанниковъ полагается въ Училищѣ тридцать два, изъ дѣтей купцевъ 3-й гильдіи, мѣщанъ, цеховыхъ и разночинцевъ. Сверхъ того находятся въ ономъ четырнадцать пансіонеровъ, изъ того же званія: они платятъ за свое содержаніе пищу, одежду и пр., по 500 р. въ годъ. Еще допускаются въ Училище, безденежно, вольноприходящіе слушатели изъ сиротъ и дѣтей совершенно бѣдныхъ семействъ, которые, по выдержаніи экзамена и выпускѣ, пользуются равными правами съ штатными воспитанниками. Права сїи суть: исключеніе изъ подушнаго оклада, освобожденіе отъ рекрутской повинности, отъ тѣлеснаго наказанія и отъ обязанности записываться въ торговые разряды. Сверхъ того снаб-

Orderu Sw. Anny 3-go stopnia, Protojereje Litewskiej Dyecezyi Greko-Unickiej: Vice-Prezydent Konsystorza *Hołubowicz* i sprawujący obowiązek Rektora Seminarjum, Magister *Homolicki*.

— W nagrodę odznaczającego się mężstwa i waleczności, okazanych na wyprawie przeciw Górali, odbytej w roku 1837 do Cebeldy i przy zajęciu przylądka Konstantynowskiego, Najtąskawiej mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława 3-go stopnia, Kapitan Kaukaskiej Artyleryjskiej brygady Grenadierów *Wojnicz*, — i tegoż Orderu 4-go stopnia: Sztabs - Kapitan Mingrelskiego półku Strzelców *Downarowicz*, Podporucznik 19-ej brygady Artyleryjskiej *Orłow* i znajdujący się w Expedycyi przy oddziale wojsk Digerski Starszyzna Porucznik *Inaluka Kubatiew*.

— Jego Cesarska Mość, po przedstawieniu P. Ministra Skarbu, rozpatrzonem w Komitecie PP. Ministrow, w dniu 29-m zeszłego Marca, Najwyżej dozwolił wdowie Assesora Kollegialnego Panszynej, odstawnemu urzędnikowi 7-ej klasy Łukaszynowi i Sztabs-Kapitanowi Bielskiemu zawiązać kompanią, na akcyach, dla założenia i utrzymania w Gubernii Smoleńskiej, w powiecie Rosławskim, we wsi obywatelskiej Woroszyłowicie fabryk cukru burakowego i kryształu; przy czem został Najwyżej utwierdzony przez pomienione osoby przedstawiony projekt ustawy tej kompanii. (G.S.)

— Dnia 13-go Maja odbywał się publiczny examen uczniów Sanktpetersburskiej szkoły żeglugi handlowej, w obecności P. Zarządzającego Departamentem rękodzieł i handlu wewnętrznego, Radcy Tajnego, J. A. Druzynina, i wielu innych zaproszonych osob, szczególniej wiedzy morskiej. Przedmioty examinu były: Religia, Języki: Rossyjski, Angielski, Niemiecki i Francuzki; Historia i Geografia, Matematyka czysta, Arytmetyka handlowa, Praktyka morska, Architektura okrętowa, Mechanika, Żegluga i Astronomia. Odpowiedzi uczniów były zupełnie zaspakajające, szczególniej co do morskich przedmiotow, o których wiele zapytań, dawanych było przez P. Admirała A. S. Grejgha, który zaszczycił swą bytnością ten examen. Po ukończeniu examinu, pierwszy z odznaczających się uczniów, którzy ukończyli nauki, Dytrych Grenstrem, otrzymał medal złoty dla noszenia na wstędze orderu Sw. Anny, i trzech uczniowie: Mikołaj Kuzniecowa, Bazyl Iwanow i Symeon Chwostow, nagrodzeni zostali srebrnemi medalami, pierwszy wielkim, a ostatni małemi. Goście z wielkiem zadowoleniem oglądali próby uczniow w części budowania okrętow, rysunku i kaligrafii. W liczbie tych probek odznaczały się mapy morskie, wypukłe wyobrażenia powierzchni ziemi, modele okrętow kupieckich, rysunki widokow morskich, w których doskonałość artysty połączona była z dokładnością i ścisłością marynarza.

Szkola żeglugi handlowej, założona w roku 1830, w pięciu okresach wydała 36-ciu ukształconych młodzieńców, z pożytkiem dzisiaj zostających na okrętach kupieckich w stopniu szturmanow. Niektórzy z nich sami dowodzą okrętami (w Amerykańskich naszych koloniach, w Archangielsku, w Rydze), i zdawszy w szkole powtórny examen, po złożeniu świadectw, że w przeciągu 4-eh lat odbyli więcj jak cztery sześciomiesięczne kampanie na morzu, uznani zostali godnemi stopnia szyprow. Z terażniejszego examinu ukończyło nauki ośmiu. W liczbie gości na examinie znajdujących się, był jeden wychowaniec, Login Limaszewski, który wyszedł ze szkoły w roku zeszłym: odbył on kilka znacznych podróży, mieszkał w Liwornie, i doskonale nauczył się języka Włoskiego. Z odzienia, obejścia się, rozmowy, ze wszystkiego wydawał się on byđz podobnym do jakiego niby lichego Angielskiego Kapitana okrętu kupieckiego, i zwrócił na siebie powszechną uwagę wszystkich obecnych.

Uczniow etatowych powinno byđz w szkole trzydziestu dwóch, z dzieci kupcow 3-ej gildy, mieszczan, rzemieślnikow i różnoczyńcow. Nadto znajduje się w niej czterestu pensyonarzy, z tegoż stanu; płacą oni za swe utrzymanie, stoł, odzienie, i t. d., po 500 rubli rocznie. Przyjmują się jeszcze bezpłatnie do szkoły wolni słuchacze z sierot i dzieci zupełnie ubogich rodzicow, którzy po zdaniu examinu i wyjściu ze szkoły, używają takichże praw; jak uczniowie etatowi. Prawa te są: wykreślenie z podatku podusznego, uwolnienie od powinności rekruckiej, od kary cielesnej i od obowiązku zapisania się do rzędow handlowych. Oprócz tego otrzymują oni dożywotnie pasporta, dające im prawo wyjeżdżania na okrętach za granicę, albo gdzie zę-

жаются они вѣчными паспортами, дающими имъ право отправляться на судахъ за границу или куда пожелаютъ, безъ всякаго другаго позволенія. Училище состоитъ въ вѣдѣнїи Департамента Мануфактуръ и Внутренней Торговли. Директоромъ въ немъ Надворный Советникъ П. М. Муравьевъ.

Поезители сего заведенія, осмотрѣвъ оное подробно, познакомаясь съ образомъ преподаванія и успѣхами воспитанниковъ, и узнавъ о благихъ плодахъ, принесенныхъ симъ Училищемъ въ короткое время осьми лѣтъ, преисполнены были благоговѣнною признательностію къ попечительному о подданныхъ своихъ Правительству, и глубокимъ уваженіемъ къ тому государственному мужу, который столь блистательно приводитъ въ исполненіе общепользныя предначертанія, имъ же самими составленныя. (С. П.)

— Изъ Ялты пишутъ намъ, отъ 15 Апрѣля:

„Последняя зима, обнаружившаяся съ такой жестокостію во многихъ мѣстахъ Европы, не пощадила и южнаго берега Крыма, этой очаровательной земли, которая на небольшомъ пространствѣ вмѣщаетъ въ себя благотворенный климатъ Италїи и живописныя картины Швейцарїи. Самый сильный холодъ былъ 24-го минувшаго Декабря; впрочемъ онъ не превышалъ 10-ти градусовъ, и то ночью. Нѣкоторыя вѣжныя растенія потеряли отъ стужи на мѣстахъ возвышенныхъ и открытыхъ для вѣтра. Въ продолженіе Февраля и Марта мѣсяцевъ также бывали иногда морозы; но около десяти дней уже снова наступила здѣсь жаркая погода; всюду проявляется богатая растительность, и тысячи плодовыхъ деревьевъ въ цвѣту, съ свѣжею зеленою листвою и луговъ, придаютъ южному берегу очаровательный весенній видъ. Первый приходъ парохода оживилъ окрестности; поселяне оставили свои жилища, и дороги усѣяны пѣшеходами, которыхъ долго удерживали въ домахъ легкіе морозы. Виноградъ общается хорошей сборъ; обильные снѣга, выпавшіе минувшей зимою, нимало не повредили ему и, напротивъ того, хорошо увлажнили землю.“

По другимъ извѣстіямъ, мы узнали, что въ мѣстахъ южнаго берега Крыма, наиболее защищенныхъ горами отъ вліанія перемѣнъ погоды, холодъ не превышалъ 7½ градусовъ. (Од В.)

Письмо въ Вильну писанное Ксендозомъ Карломъ Себастьяновичемъ ордена Тринитаріевъ, духовникомъ отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса 2-й бригады 19-й пѣхотной дивизїи.

Тифлисъ, 5-го Ноября 1837 г.

..... Въ началѣ нынѣшняго года я не былъ въ Тифлисѣ, отъ того что находился нѣсколько недель на Царскихъ Колодцахъ и на Бѣломъ Ключѣ; въ этихъ прелестныхъ и очаровательныхъ мѣстахъ, гдѣ живутъ только одни военные, расположена 2-я бригада состоящая изъ двухъ полковъ Тифлискаго и Мингрельскаго, къ коей и принадлежу по службѣ. Въ Тифлисѣ умѣренный климатъ въ отношенїи тепла и холода. Весною бываютъ сильныя жары, лѣтомъ же иногда жаръ простирается до 36 по термометру Реомюра въ тѣни. Мѣстоположеніе окрестныхъ странъ отменно прелестное и привлекательное. Зима почти здѣсь неизвѣстна. На Царскихъ Колодцахъ, нѣкогда на крутой скалѣ возвышался замокъ Грузинской Царицы, коего теперь остались однѣ развалины; близъ этого замка въ долинѣ находится источникъ къ коему (какъ мѣстное гласитъ преданіе) эта Царица приходила пить ключевую воду, отъ чего произошло и названіе этого мѣста: Царскіе Колодцы т. е. колодцы, прохладительные. Разстояніемъ верстъ пять отъ этого мѣста, по ту сторону рѣки, живутъ въ лѣсахъ между горами, постоянно покрытыми снѣгомъ, независимые Лезгинцы, а по долинамъ имѣютъ пастбища и содержатъ стада. Это воинскій народъ и всегда вооруженный. Въ 55 верстахъ отъ Тифлиса лежитъ Бѣлый Ключъ, гдѣ много луговъ и кругомъ большой лѣсъ, въ коемъ растутъ греческіе орѣхи, груши и яблоки. Здѣсь была прежде колонія населенная Татарами, потому Татарское названіе Ахъ Булахъ, тоже означаетъ что и Бѣлый Ключъ, гдѣ также находится ключевая вода чистая и годная для питья. Климатъ въ Грузїи весьма разнообразенъ и различенъ въ разныхъ мѣстахъ, такъ наприм. на Бѣломъ Ключѣ холодно, когда въ Тифлисѣ продолжаютъ большіе жары; въ Тифлисѣ въ теченїи Октябрия и Ноября тепло, а въ то же время на Бѣломъ Ключѣ и кругомъ на нѣсколько верстъ, становится самый лучшей санной путь; таковое различіе климата въ разныхъ, даже не слишкомъ по разстоянію отдаленныхъ мѣстахъ, зависитъ отъ положенія и направленія горъ. Вся Грузїя гориста; городъ Тифлисъ лежитъ между горами, чрезъ предмѣстье его Авлабаръ, быстро течетъ рѣка Кура.

chcą, bez żadnego innego pozwolenia. Szkoła zostaje pod wiedzą Departamentu rękodziel i handlu Wewnętrznego. Jej Dyrektorem jest Radca Dworu P. M. Murawjew.

Goście tego zakładu, obejrzawszy go co do szczegółu, oznajomiwszy się ze sposobem uczenia i postępani uczniow, i dowiedziawszy się o dobrych owocach, przez tę szkołę wydanych w krótkim czasie lat ośmiu, przejęci byli pobożną wdzięcznością ku pieczętowi temu o swych poddanych Rządowi, i głębokim poważeniem ku temu mężowi stanu, który tak świetnie przyprowadza do skutku powszechnie użyteczne zamiary, przez niegoż samego powzięte. (P.P.)

Donoszą z Jałty pod dniem 15-m Kwietnia:

„Ostatnia zima, która tak była surową w wielu krajach Europy, nie oszczędziła i południowego brzegu Krymu, tego czarującego kraju, który na niewielkiej przestrzeni zawiera w sobie przyjemny klimat Włoch i malownicze obrazy Szwajcaryi. Największe zimno było 24-go zeszłego Grudnia; nie przechodziło jednakże 10-ciu stopni, i to w nocy. Niektóre delikatne rośliny ucierpiały od zimna na miejscach gorzystych i na wiatr wystawionych. W przeciągu Lutego i Marca były także niekiedy mrozy; ale od dni dziesięciu nastąpiło ciepło; wszędzie okazuje się obfita roślinność, i tysiące zakwitłych drzew owocowych, z świeżą zielonością liści i łąk, nadają południowemu brzegowi uroczą postać wiosny. Pierwsze ukazanie się statku parowego ożywiło okolice; włościanie, których długo zatrzymywały w domach lekkie mrozy, opuścili swoje mieszkania, i tłumami napełniają drogi. Winnice obiecują piękny urodzaj; obfite sniegi, które przeszłej wypadły zimy, nie im nie szkodziły, lecz przeciwnie dostarczyły obfitej wilgoci ziemi.“

Z innych wiadomości dowiedzieliśmy się, że w miejscach południowego brzegu Krymu, najwięcej zasłoniętych górami od wpływu odmian powietrza, zimno nie przechodziło 7½ stopni. (G.O.)

LIST PISANY DO WILNA PRZÉZ X. KAROLA SEBASTYANOWICZA ZAKONU TRYNITARSKIEGO, KAPELLANA ODDZIELNEGO KAUKAZKIEGO KORPUSU, 2 GIEJ BRYGADY, 19-STEJ PIECHOTNEJ DIVIZYI.

Dnia 5-go Listopada 1837 r. z Tyflisu.

..... W początku roku niniejszego, nie byłem w Tyflisie, gdyż bawiłem się przez kilka tygodni na Carskich Kołodcach i na Białym Kluczu; w tych pięknych i rozkosznych miejscach, gdzie sami wojenni żyją, rozłożona jest 2-ga Brygada, do której należą, składająca się z dwóch półków: Tyfliskiego i Mingrelskiego. W Tyflisie umiarkowany jest klimat co do ciepła i zimna. Wiosenną porą, bywają wielkie upały, a letnią i 36 stopni bywa ciepła, na Termometrze Reaumur w cieniu umieszczonym. Miejsca okolicznych pozycy, są nader piękne i wesołe. Zimy tu prawie nie znamy. Na Carskich Kołodcach, jest zamek Królowej niegdyś Gruzińskiej, na wysokiej skale, którego teraz szczątki tylko pozostały; blisko tego zamku, w nizinie, znajduje się źródło, do którego (jak tu podanie niesie) ta Królowa chodziła i piła zdrojową wodę; i z tej przyczyny dane nazwisko miejscu temu: Carskie Kołodcy, to jest: Chołodcy, ochłody. Na 5 wiorst w odległości od tego miejsca, żyją za rzeką Lizgincy niesprzymierzeni, w lasach, między górami sніgiem zawsze pokrytemi; a w dolinach mają swoje pastwiska i trzody utrzymują. Jest to naród wojenny, i zawsze żyje uzbrojony. Na 55 wiorst od Tyflisu odległy jest Biały Klucz, gdzie łąk wiele, i las wielki na około, w którym rosną orzechy włoskie, gruszeki i jabłka. Była w tém miejscu dawniej osada, przez Tatarów zamieszкана; nazwisko przeto tatarskie Ach Bulach, toż samo znaczy, co Biały Klucz; gdzie także jest zdrojowa woda, czysta i zdrowa do picia. Klimat w Gruzi, bardzo jest niejednostajny, lecz rozmaity w różnych miejscach; i tak: na Białym Kluczu chłudo, kiedy w Tyflisie największe upały panują; w Tyflisie ciepło w Październiku i Listopadzie, a na Białym Kluczu, w tymże czasie, na kilka wiorst, bywa najlepsza sanna droga; odmiana takowa klimatu, w różnych, nie wiele nawet od siebie odległych, miejscach, zależy od położenia gór. Cały kraj Gruzi górzysty jest; Tyflis miasto między górami leży; a przez przedmieście Awłabar płynie rzeka Kura prędkim biegiem. Przy tej rzecze, na wysokich skałach, nad samą przepaścią są pobudowane domy; i na około miasta, na wysokich górach i skałach, widzieć się dają domy. Niemasz w Gruzi takiego położenia miejsca, jak w naszych stronach, iżby ciągle

По берегамъ ея на высокихъ скалахъ надъ провалами построены дома, вокругъ также города по высокимъ горамъ и скаламъ видны разбѣнные жилища. Нѣтъ въ Грузіи такого мѣстоположенія какъ въ нашихъ странахъ, нѣтъ непрерывныхъ равнинъ, но каждое мѣсто по различному своему положенію, внезапно приводитъ въ удивленіе. Прибывъ изъ Россіи въ *Екатериноградъ*, гдѣ устроены карантинъ, всѣ собравшіеся путешественники оттуда отправляются въ дальнѣйшій путь въ сопровожденіи военного эскорта съ пушками, для защиты отъ нападеній независимыхъ Черкесовъ, обитающихъ въ горахъ по обѣимъ сторонамъ этой дороги до крѣпости *Владыкавказъ*. На пути изъ *Екатеринограда*, по обѣимъ сторонамъ дороги въ небольшомъ разстояніи видны огромныя горы покрытыя снѣгомъ, возлѣ же дороги простираются предѣстныя равнины, луга и рощи. Крѣпость *Владыкавказъ* кругомъ обнесена снѣжными горами, возвышающимися до облаковъ. За *Владыкавказомъ* течетъ рѣка *Малка*, составляющая границу отдѣляющую Грузію отъ Кавказской линіи. Далѣе, за лѣсомъ является огромная скала такой величины какъ самая большая церковь въ *Вильнѣ*, которая наклонилась надъ головою проезжающихъ, приводитъ ихъ въ трепетъ, угрожая паденіемъ. Провхавъ столь опасную дорогу, опять по другую сторону видишь такъ сказать разверзающуюся пучину и еслибы лошади бросились въ сторону на два шага, никто и костей ихъ равно какъ и пассажировъ не собралъ-бы въ низу. Далѣе на пути съ огромной при дорогѣ скалы, стремится вода быстрымъ теченіемъ съ шумомъ, трескомъ, грохотомъ, катить камни, особенно же весною въ рѣку *Терекъ*; мѣсто это называется *Бвшеюй Балкъ* и по этому пути непременно нужно ѣхать. Возлѣ самой дороги стоитъ высочайшая гора *Казбекъ*, покрытая вѣчнымъ снѣгомъ. Потомъ *Крестовая гора*, такъ названная потому, что Генераль *Ермоловъ* воздвигнулъ на ней крестъ; путешественнику нужно на опую взбираться на волахъ, для чего Азіятцы впрягаютъ въ повозку 10 паръ ихъ или болѣе. — Далѣе слѣдуетъ еще большая гора подъ названіемъ *Гутъ гора*, самая опасная для проезжающаго; болѣе нежели полдня надобно взбираться на нее на волахъ; она покатица а вершина ее возносится до облаковъ, такъ что и летомъ она покрыта снѣгомъ. По правую сторону съ вершины этой горы раскрывается бездна, такъ что едва можно замѣтить людей ходящихъ въ низу при рѣкѣ *Тереку*. Провхавъ такія опасныя мѣста, путь становится легче, ибо хоти непрерывно встрѣчаются горы, но онѣ не столь ужасны. На три только дня пути въ *Тифлисъ*, помянутая дорога называется Военною *Грузинскою*. Случаются несчастія на этой дорогѣ, не по причинѣ нападенія Горцевъ, ибо объ этомъ при заботливости Правительства не слышно, но имъ подвергается тотъ, кто безпечно и неосторожно ѣдетъ, или не хочетъ идти пѣшкомъ, гдѣ легко можетъ его постигнуть какое нибудь бѣдствіе; на всякой случай гораздо лучше прохтать верхомъ нѣсколько верстъ изъ крѣпости *Владыкавказъ* къ *Гутъ горѣ*, или и далѣе. Приказано по распоряженіямъ Правительства Казакамъ за прогонныя деньги на почтовыхъ станціяхъ, давать верховыхъ лошадей, но лучше на то завестись билетомъ. На пространствѣ этой дороги никакъ нельзя ѣхать въ повозкѣ скоро, но медленно и шагомъ, потому, что на ней вездѣ разбросаны камни, которыми загромождаетъ ее вода съ горъ или съ проливныхъ дождей; слѣдовательно кто бы желалъ ѣхать скорѣе, подвергнулся-бы неминуемой опасности себя разбить въ дребезги кости. Опасно также ѣхать на своихъ лошадяхъ, потому что онѣ непривыкнувъ къ подобнымъ зрѣлищамъ, легко пугаются, будучи поражены опыми въ первый разъ на этой дорогѣ. — Нынѣшнимъ лѣтомъ одна знатная дама ѣхала изъ *Минска* къ своему мужу въ *Эривань*; не помышляя о своей безопасности, не хотѣла она подняться на гору *Гутъ* на волахъ, но желая пощеголять на собственныхъ лошадяхъ взобралась на гору; къ несчастію растаявшій снѣгъ отъ солнечной теплоты, сталъ падать на лошадей и такъ какъ сдѣлалось холодно, то служанка закутала въ перины двухъ дѣтей; лошади встревоженные катившимся снѣгомъ, бросаются въ противную сторону въ пропасть съ колескою и людьми; коляска разлетѣлась въ мелкіе куски, лошади расшиблись, кучеръ и служанка лишились жизни, малютокъ же нашли спящихъ въ пуховикахъ безъ малѣйшаго поврежденія. Дама не подверглась этому бѣдственному случаю потому, что шла пѣшкомъ; на почтовыхъ лошадяхъ она прѣехала въ *Эривань*, но тамъ чрезъ нѣсколько дней умерла....

гдѣ быта равнина; lecz każde miejsce, nagle sprawuje podziwienie, z odmiany swego położenia. Z Rosyi jadąc, przyjechawszy do *Ekaterinogradu*, jest tu Kwarantanna; i ztąd, konwój wojenny, wielurazem zebranych przejeżdżających przeprowadza z armatami, iżby uniknęli napadu od Czerkiesów niesprzymierzonych, po obu stronach tej drogi mieszkających za górami, aż do fortecy *Władykawkazu*. Od *Ekaterinogradu*, po obu stronach drogi, nie w wielkiej odległości, dają się widzieć ogromne góry pokryte sniegiem, a zaś przy drodze pokazują się wesołe równiny, łąki, gajki. *Władykawkaz* forteca, leży między samemi sniegowemi górami na około, wznoszącemi się aż pod obłoki. Za *Władykawkazem* płynie rzeka *Malka*, która stanowi granicę Gruzji od linii Kaukaskiej. Dalej podjechawszy, za lasem, ukazuje się ogromna skała, wielkości takiej, jakiej może bydz w Wilnie największy kościół; a ta, wisząc nad samą głową przejeżdżających, strachem ich przejmuje, grożąc spadnieniem. Przebywszy taką niebezpieczną drogę; tu znowu po drugiej stronie daje się widzieć jakby bezdenne przepaść; i gdyby konie rzuciły się z drogi w bok na dwa kroki; kosiiby całej z nich i jadących, nie zebrał na dole. Jadąc dalej; z ogromnej przy drodze skały, bieży woda wielkim pędem, z szumem, hukiem, łoskotem, wali i ciska kamienie, a najbardziej wiosenną porą, do rzeki *Terek*; to miejsce nazywa się *Biesznoj Balk*, i tedy koniecznie jechać potrzeba. Tuż przy drodze, jest największa góra *Kazbek*, wieczno trwałym sniegiem pokryta. Dalej, góra *Krzyżowa*, (гора *Хрестова*) tak nazwana, przeto, iż Jenerał *Jermołow*, na niej krzyż postawił, przejeżdżającemu wdzierać się na nią potrzeba wołami; w jakowym celu, *Azyatyńcy* 10 par, albo i więcej, do powozu zaprzęgają. — Jeszcze większa następuje, pod nazwiskiem *Gut góra*, a ta jest najniebezpieczniejsza dla przejeżdżającego; najmniej pół dnia, potrzeba drapać się na nią wołami; pochyła ona jest, a jej wierzchołek pochodzi pod obłoki; sniegiem jest pokryta i latem. Po prawej stronie, z wierzchołka tej góry, daje się widzieć przepaść; ludzi, ledwie dojrzeć można w nizinie tam chodzących przy rzece *Terek*. Przebywszy takie niebezpieczne miejsca, chociaż ciągle są góry, ale te nie tak straszne. Trzy dni tylko drogi do *Tyflisu*, i nazywa się pomieniona droga, *wojenną Gruzijną*. — Przytrafiają się niebezpieczeństwa na tej drodze, nie od napadu *Górali*, bo tego nie słysząc, Rząd nad tём czuwa; ale to przytrafia się; kiedy kto nie ostrożnie i niebacznie jedzie, albo pieszo iść nie chce, gdzie go łatwo spotkać może jaki przypadek nieszczęśliwy; lepiej już jest w takim razie konno jechać wiorst kilkadziesiąt od *Władykawkazu* fortecy, do *Gut góry*; a chochy cokolwiek i dalej jeszcze. Przykazano od Rządu *Kozakom*, zapieniądze probonne, dawać na pocztach konie wierzchowce; a lepiej jeszcze, kiedy kto ma bilet na to. Na tej przestrzeni drogi, nie można w powozie jechać prędko; ale tylko noga za nogą; bo na tej drodze, kamień na kamieniu leży, z gór woda zawsze kamienie nosisi, albo spadająca od ulewów deszczowych; kto by więc chciał prędzej jechać, zęby swoje na wybiecie i kości naraziłby na pewne zgruchotanie. Niebezpieczno jest także jechać swojemi końmi, kiedy te w życiu swoim nienapatrzyły się na takie widoki i nie przywykły do nich; a na tej drodze, ujrzeć je musząc, łatwo przestraszonymi bydz mogą. — Tego lata, niejakaś znaczna *Dama* jechała z *Minska* do męża bawiącego w *Erywaniu*; nie szukała ona bezpieczeństwa, bo nie chciała wjeżdżać wołami na górę *Gut*, lecz chcąc paradować, swemi końmi wjechała na górę; na nieszczęście, snieg topniał od słońca, i z boku góry zaczął walić się na konie; a że ochłodno było, służąca obwiązała w piernatych dwoje dzieci; przestraszone konie od sniegu, rzucają się w przeciwną stronę w przepaść, razem z koczem i ludźmi; kocz na drobne kawałki połamany, konie porozbijły się, furman i służąca życie utracili, ani drgnęli; a zaś dzieci, znalezione śpiące w piernatych; bez najmniejszego uszkodzenia. Sama pani pieszo szła, i nie uległa temu przypadkowi; pocztowemi końmi do *Erywaniu* dojechała, ale tam w kilka dni umarła.....

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 1-го Іюня.

Его Величество Императоръ Всероссійскій, изволилъ сегодня принимать депутацію Магистрата и города, которая имѣла честь поздравить Государя Императора какъ гражданина города отъ имени онаго. *) Оберъ-Виргермейстеръ Краусниъ, въ почтительныхъ словахъ выразилъ образъ мыслей, которыми проникнуты граждане къ великому Монарху. Его Величество, благосклонно отвѣчалъ на эту рѣчь, и вмѣстѣ изволилъ ласково отозваться о учрежденіи Николаевскаго Гражданскаго госпиталя согласнымъ съ Его образомъ мыслей. Потомъ Его Величеству представлялись по одиначкѣ члены депутаціи и Государь Императоръ изволилъ имъ объявить, что Ея Величество Императрица, равно желаетъ принять ихъ. Тотчасъ потомъ они были представлены Государынѣ. Ея Величество милостиво приняла изъявленный образъ мыслей и объявила признательность депутаціи вообще и каждому члану особенно.

— Вчеръ вечеромъ былъ блистательный балъ и вечеръ во дворцѣ Его Кор. Высоч. Принца Вильгельма (сына Короля), въ которомъ участвовали всѣ Принцы и Принцессы Королев. дома а также присутствующіе здѣсь высокіе иностранные гости.

— Выѣхали отсюда: Великій Герцогъ и Великая Герцогиня Ольденбургскіе въ Ольденбургъ и владѣтельный Князь Шварцбургъ-Зодергаузенскій въ Зодергаузенъ. — Прибыли: Генералъ-Лейт. и Ген. Губернаторъ Новой Помераніи, Князь Путбусъ изъ Эмса; Чрезв. Послан. и Полномоч. Министръ Сѣверо-Америк. Соедин. Штатовъ при здѣшнемъ дворѣ Ганри Уайтонъ изъ Парижа. — Выѣхали: Графъ Юсифъ Штолбергъ-Штолбергъ въ Лейпцигъ и Командиръ 7-го армейскаго Корпуса Генералъ-Лейт и Губернаторъ Княжества Нейшательскаго Пфуэль въ Мюнстеръ. (A.P.S.Z.)

— Король постановленіемъ своимъ, отъ 13 Мая с. г. подчинилъ всѣ мѣстныя начальства власти временнаго Берлинскаго Губернатора, за исключеніемъ начальника войскъ лейбъ-гвардіи. Губернаторъ, въ случаѣ надобности докладываетъ прямо Королю, и пользуется всѣми преимуществами начальствующаго Генерала.

Кельнъ, 26-го Мал.

По извѣстіямъ изъ достовѣрнаго источника, движенія Французскаго войска на Белгійскихъ границахъ происходятъ не для поддержанія дѣйствій Белгійцевъ противу Голландіи, но впроятнѣ потому, чтобы показать имъ, что есть достаточная сила, для удержанія на всякій случай неспокойныхъ въ предѣлахъ должнаго повиновенія. Настоящее извѣстіе тѣмъ болѣе кажется основательно, что здѣсь съ нашей стороны неказывается нимаатншей заботливости на счетъ поставленія войска при границѣ или на Рейнѣ. (G. C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 24-го Мал.

Извѣстія изъ Испаніи столь поразительныя для Д. Карлоса, произвели здѣсь мало впечатлѣнія или никакого не произвели, такъ какъ ихъ почитаютъ частію ложными, частію преувеличенными. Лица оставшія недавно поприще войны и довольно свѣдущія по отношеніямъ Испаніи и воюющихъ тамъ партій, утверждаютъ, что еслибъ Донъ-Карлосъ и находился на время въ затруднительномъ положеніи, то это вовсе не изменило бы окончательнаго результата войны и не могло бы довести его до рѣшимости, оставить Испанію. По его видамъ, онъ возбудилъ бы такія мнѣнія на всемъ полуостровѣ, что онъ даже въ затруднительнѣйшемъ случаѣ, всегда нашель бы средство, въ короткое время опять вознаграждать понесенную потерю; неправильно располагаемыя дѣйствія, могли нѣсколько изменить вѣрнымъ его надеждамъ на Испанскій престолъ, но не лишать его увѣренности, что онъ долженъ вступить на престолъ своихъ предковъ. По сему въ пораженіяхъ и неудачахъ, какія, по донесеніямъ Французскихъ журналовъ потерпѣло оружіе Донъ-Карлоса, можно только усматривать хорошо обдуманныя выходы, чтобы привести въ исполненіе предполагаемый Мадридскимъ Правительствомъ заемъ.

28-го Мал.

Его Величество Императоръ Всероссійскій узнавъ о большомъ несчастіи постигнувшемъ Венгрію наводненіемъ Дуная, особенно городовъ Офена и Песта, какъ Шефъ 9-го гусарскаго полка, въ облегченіе бѣдствія причиненнаго ужаснымъ этимъ явленіемъ

*) Прежнее донесеніе Прус. Государств. газеты, что вскорѣ по прибытіи Императора и Императрицы, представлялась депутація города Ихъ Величествамъ, было ложно.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, 1-go Czerwca.

ЦЕАРАЗЪ ЕГО МОЩЬ РОССЫЙСКИ РАСЦЫЛЪ ДЗИСА ПРИЖИМОВАЦЪ ДЕПУТАЦЫЯ МАГИСТРАТУ И МІАСТА, КТОРА МІЕЛА СЩЕГЕЩІЕ ПОЗДРОВІЦЪ ЕГО ЦЕСАРСКА МОЩЬ, ЯКО ОБЫВАТЕЛА МІАСТА ВЪ ИМЕНИУ ТЕГОЖЪ *). Начелны Бурмистръ Краусниъ, въ выразкахъ полныхъ гѣбokieго уваженія, вынурзылъ способъ мысленія, котѣромъ обывателство пржеятѣе ест ку Нажаішеішему Монарше. ЕГО ЦЕСАРСКА МОЩЬ, наіупржеішеішею одповедіа на ту пржемовѣ, і прже тѣмъ ошвядчыцъ расчылъ задовленіе з зашѣденія обывателскаішего шпітала Нікофаја, со зуеішеішею одповіада ЕГО способовіу мысленія. ЕГО ЦЕСАРСКА МОЩЬ позволілъ потѣмъ презентовацъ Собіе всышкыхъ чшѣнокѣвъ Депутаціу і спсщегѣлношці і расчылъ ја зашвядоміцъ, же ЕЈ ЦЕСАРСКА МОЩЬ, рѣвнѣішеішею зчыцъ собіе ја пржеішмовавѣ. Пржеішеішею то насташіло wraz потѣмъ і ЕЈ ЦЕСАРСКА МОЩЬ наітаскавіеішею пржеішеішею вынурзена пржеішмованіа і расчыла ошвядчыцъ Свою вщвѣчностъ такъ Депутаціу і в огѣлношці і всышкымъ зосѣбно чшѣнокѣв.

— Вчзора былъ шветны бал і вщвкрѣ в паѣацу J. Kr. Wys. Xіęcia Wilhelma (syna Krѣla), на котѣрымъ сія знаішдовалі всышцы Xіęzeta і Xіęzіczki domu Krѣlewskiego, tudziez obecni tu obcy Wysocy Goście.

— Wyjechali ztąd: Ich Kr. Wys. Wielki Xіęz і Wielka Xіęzna Oldenburscy do Oldenburga; panujacy Xіęz Schwarzburg Sondershausen do Sondershausen. — Przybyli: Jen. Porucz. і Jeneralny Gubernator Nowej Pomeranii Xіęz Putbus z Ems; Posel Nadzw. і Minister Pełnomocny Stanѣw Zjedn. Amer. Pѣn. przy tutejszymъ dworze Henry Wheaton z Paryża. — Wyjechali: Hrabia Jѣzef Stolberg-Stolberg do Lipska і dowѣzca 7 korpusu armii і Gubernator Xіęztwa Neuchatel Jeneral-Porucz. Pfunel do Münstera. (A.P.S.Z.)

— Krѣl, rozporzadzenіemъ своимъ z dnia 13 Maja b. r. rozkazalъ uznawaцъ czasowego Gubernatora Berlina, jako pierwszą władzę mіejscową stolicy, nie poddajacъ wszakze pod jego rozkazy dowodzaceго Jenerala przybocznaго gwardya. Gubernator obowiazany jest, w razie potrzeby zdawaцъ raporta prosto Krѣlowi і ma wszystkie przywileje, przywiazane do stopnia dowodzaceго Jenerala. (G.R.K.P.)

Kolonia, 26 Maja.

Wedlugъ doniesіenъ, z dobrego zrodła pochodzacych, poruszenia francuzkiego wojska nad granicą Belgicką, nie dzieja сія w duchu wspierania demonstacyj Belgijczykowъ przeciwko Hollandyі, ale raczej dla pokazania im, ze jest na pogotowіu sіla stosowna, aby w kazdymъ razie utrzymacъ niespokojnychъ w korbachъ naleznego porzadku. Wiadomoscъ niniejsza zdaje сія tѣmъ wіęcej uzasadnioną, ze tutaj, z naszej strony, nie przedсіęwzieto najmniejszychъ dzіalanъ względemъ postawienia wojska przy granicy, albo nad Renem. (G.C.)

A U S T R I A.

Wiedeń, 24 go Maja.

Wiadomosci z Hiszpanii, ktѣre brzmia takъ niepomyślnie dla Don Carlosa, sprawaю tu małe lub żadnego wrazenia, gdyż je uważaja częścią za fałszywe, а częścią za przesadane. Osoby, ktѣre opuścily nie dawno widownia wojny, і dobrze są zapewnione о stosunkachъ Hiszpanii і stron tamъ walczacychъ, utrzymuja, ze chociażby Don Karlos miał сія znajdowacъ na chwіlę w przykrѣmъ polozeniu, lecz to zgotaby go nie zachwiało względemъ ostatecznego wypadku wojny, і niemogłoby doprowadzicъ do postanowienia opuszczenia Hiszpanii. Podlugъ jego widzenia, mogłoby onъ te wspѣtuczacia obudzicъ na całymъ Pѣtwsyіe, і, nawet w najgorszymъ przypadku, zawsze znajdzie szrodekъ, wynagrodzenia po krѣtkimъ czasie stratъ poniesionych; źle kierowane operacye mogą gruntownie jego nadzieje do tronu Hiszpańskieго, wstrzymacъ nieco, lecz niepozbawiaю go pewności, ze posiadzie tronъ przѣdkѣwъ swoichъ. Dla tego w porażkachъ і buntachъ, jakie, podlugъ doniesienia dziennikѣwъ francuzkichъ śpiknęły сія przeciwko oręzѣwі Don Carlosa, nie można postrzegaцъ nic innego, jakъ tylko dobrze wyrachowany manewr, ażeby utorowacъ drogę do pożyczki, projektowanej przez Rzadъ Madrycki.

Dnia 28.

ЦЕАРАЗЪ ЕГО МОЩЬ РОССЫЙСКИ на wiadomoscъ о wielkimъ nieszczęściu, zrzadzonѣmъ przezъ wєzbranie Dunaju w Węgrzechъ szczegѣlniej w Budzie і Peście, jako Szefъ 9-го pѣtku Huzarѣwъ, na ulzenie klęski zadanej tѣmъ okropnymъ zjawiskiemъ natury, ofiarowalъ na wsparcie pięc

*) Poprzednie doniesienie Prus. Gaz. Stanu, ze wkrѣtce po przybyciu Ichъ Cesarzkichъ Mości, deputacya miasta prezentowala сія jużъ Najjaśniejszymъ Państwu, było mylnе.

природы, пожертвовалъ пять тысячъ червонцевъ и это великодушное намѣреніе изъяснилъ въ слѣдующемъ письмѣ къ Президенту Военнаго Совѣта, Графу Гардегу, посредствомъ Императ. Австр. посольства въ Ст. Петербургъ:

„Извѣстіе объ ужасномъ наводненіи, которое было столь пагубно для части Венгрии а въ особенности для городовъ Офена и Песта, было для Меня тѣмъ болѣе чувствительно, что Я какъ Шефъ вѣреннаго Мнѣ покойнымъ Императоромъ Францомъ Гусарскаго полка, не совѣмъ чуждъ сей страны. — Посему Я чувствую СЕБЯ въ двойнѣ расположеннымъ изъяснить Вашему Превос., что и Я съ своей стороны желаю доставить облегченіе бѣдствія причиненнаго симъ ужаснымъ явленіемъ природы. — Для сей цѣли Я назначилъ сумму въ пять тысячъ червонц., на счетъ обращенія коей, прошу Вашего Превос., испросить приказанія Его Имп. Кор. Величества. Ст. Петербургъ 17 Апрѣля 1838.

(подпис.) НИКОЛАЙ

Первый Шефъ Имп. Кор. Гусарскаго Н-ра 9-го полка.

Его Велич. нашъ Императоръ по представленіи о семь Президента Военнаго Совѣта отъ 9-го ч. с. м., изволилъ сдѣлать распоряженіе, чтобы пожертвованную сумму 5,000 червонц. Его Величествомъ Императоромъ Всероссийскимъ въ пособіе несчастнымъ жителямъ городовъ Песта и Офена потерпѣвшимъ отъ послѣдняго наводненія, препроводить Венгерскому Надворному Канцлеру Графу Пальфи съ предложениемъ представить этотъ подарокъ Его Имп. Высоч. Эрцгерцогу Палатину и внести его въ списокъ прочихъ благотворительныхъ пожертвованій, коихъ обращеніе предоставлено учрежденной въ Офенѣ комиссіи. (A.P.S.Z.)

Франція. Парижъ, 27-го Мая.

Военный Министръ будто сдѣлалъ вчера представленіе въ бюджетную комиссію на счетъ увеличенія 17-ю тысячъ действительнаго состава войска. Предложеніе это основывается на посылкѣ наблюдательнаго корпуса на Белгійскія границы.

— Новѣйшія извѣстія изъ Алжира увѣдомляютъ, что Маршалъ Вале очень боленъ и будто вновь требовалъ своего отъѣзда.

— По донесенію *Gazette des Tribunaux*, действительное содержаніе приложеннаго къ завѣщанію Князя Таллейрана объясненія, слѣдующее: Князь начинаетъ увѣреніемъ, что всегда имѣлъ въ виду истинный интересъ Франціи и предпочиталъ его всѣмъ другимъ видамъ. Изъясняясь потомъ объ участіи, которое онъ принялъ въ возвращеніи Бурбоновъ въ 1814, онъ даетъ понять, что всячески старался объяснить имъ настоящее ихъ положеніе и показать имъ прямой путь, въ отношеніи ихъ дѣйствій. Онъ опровергаетъ упрекъ, будто онъ измѣнилъ Наполеону. Онъ тогда только съ нимъ разлучился, когда не могъ болѣе, по прежнему, съ равною любовію обнимать Императора и Францію. Не безъ душевнаго соболзнованія, онъ оставилъ его будучи обязаннымъ Императору почти всѣмъ своимъ имуществомъ. Онъ вмѣнилъ въ обязанность своимъ наследникамъ, никогда этого не забывать и повторять своимъ дѣтямъ и дѣтямъ своихъ дѣтей, чтобы во всякомъ случаѣ, когда членъ фамиліи Бонапарте будетъ находиться въ нуждѣ, со всею готовностію спѣшить къ нему на помощь. Отвѣчая на упреки, что онъ по очереди служилъ всѣмъ Правительствамъ, объявилъ, что совѣсть его въ томъ не укоряетъ и онъ увѣренъ, что можно государству, въ какомъ бы оно ни находилось положеніи, всегда оказать добро, и это есть правило государственнаго человека. Князь Таллейранъ въ этомъ письмѣ употребляетъ тѣ же слова какія привыкъ повторять въ послѣдніе годы своей жизни: что между всѣми Правительствами, которымъ онъ служилъ, нѣтъ ни одного, которое бы не получило отъ него гораздо болѣе, нежели дало ему, и что онъ ни одного изъ нихъ не оставилъ прежде, пока оно само себя не оставило. Говоря о многихъ важныхъ бумагахъ, объявилъ, что онъ касательно многочисленнаго собранія рукописей и писемъ не совѣтуетъ о томъ заботиться, зная что при покупкѣ ихъ нередко обманывался. Въ семь отношеній, онъ присоветовалъ слѣдующее: „Что касается этихъ бумагъ, то особы, которыя часть оныхъ у меня взяли и которыя множество изъ нихъ у меня похитили, почтвая ихъ важною находкою, могутъ оставить ихъ у себя въ видѣ подарка.“

— Князь Таллейранъ сдѣлалъ слѣдующія распоряженія, относительно своего имѣнія. Домъ свой завѣщалъ Герцогу Дино; помѣстье Валансе, купленное за 2½ мил. фр. и стоящее теперь вдвое противъ этой

тысячи дукатовъ и ten cel wspaniatomyślny wynurzył w następującym liście przez posrzednictwo Ces. Austrjackiego poselstwa w Petersburgu do Prezydenta Rady wojskowej Hrabiego Hardegga:

„Wiadomość o wielkiej powodzi, która miała tak niszczące skutki dla części Węgier a szczególnie dla miast Budy i Pestu, tém bardziej wzbudziła we mnie współczucie, że jako Właściciel, udzielonego mi przez s. p. Cesarza Franciszka półku huzarów, nie jestem zupełnie obcym dla tego kraju. — Zatem podwójnie czuję się być pobudzonym oświadczyć Waszej Excellencyi, że i z swojej strony życzę przyłożyć się do ulżenia nędzy, jaką sprawiło to straszliwe zjawisko przyrodzenia. — W tym celu przeznaczyłem sumę 5,000 dukatów, względem użycia których, proszę Waszej Excellencyi zasiągnięcia rozporządzenia Jego Ces. Kr. Mości. St. Petersburg 17 Kwietnia 1838.

(podp.) NIKOŁAJ

Pierwszy Szef C. K. półku huzarów N. 9.

Nasz Cesarz na przełożenie o tém Prezydenta Rady wojskowej pod d. 9 t. m. rozkazać raczył, ażeby dobroczynną ofiarę 5,000 dukatów, uczynioną przez Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossyji na wsparcie dotkniętych nieszczęściem przez ostatnią powódź mieszkańców Budy i Pestu, przesać do Kr. Węgierskiego Kanclerza dworu Hrabiego Pálffy, z poleceniem, podarunek ten przedstawić J. Ces. Wys. Arcy-Xięciu Pałatynowi, i wciągnąć do rzędu dalszych dobroczynnych ofiar, których użycie poleczone jest ustanowionej w Budzie Kommissyi. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 27 Maja.

Minister Wojny, miał wczora wnieść przełożenie do Kommissyi Budżetowej, względem powiększenia rzeczywistego składn wojska o 17 tysięcy. Wniosek ten ma się zasadzać na wystawieniu korpusu obserwacyjnego na granicach Belgickich.

— Najnowsze wiadomości z Algieru donoszą, że Marszałek Valée mocno jest chory i żądał znowu swojego odwołania.

— Podług *Gazette des Tribunaux*, istotna treść przyłączonego do testamentu Xięcia Talleyranda memoriału, jest następująca: Xiąże zaczyna od zapewnienia, że zawsze miał na celu prawdziwe dobro Francyi, i przekładał je nad wszystkie inne widoki. Wyrażając się potem o udziale, jaki przyjmował w powrocie Burbonów wr. 1814, daje do zrozumienia, że wszystkiego dokładał, ażeby wyjaśnić im prawdziwe ich położenie, i naprowadzić ich na pewną drogę, względem ich postępów. Zbija dalej zarzut, jakoby miał zdradzić Napoleona. On wtenczas dopiero z nim się rozłączył, gdy niemógł więcej, jak dawniej, z równym przywiązaniem kochać Francją i Cesarza. Nie bez żywego uczucia boleści, dopełniło się to rozłączenie: winien on był bowiem Cesarzowi, cały swój majątek. Zaleca swoim dzieciom nigdy tego niezapominać i przekazywać to awym dzieciom i dzieciom dzieci, ażeby, jeśli kiedykolwiek członek rodziny Bonaparte, znajdowałby się w potrzebie, pośpieszać mu wszystkimi siłami ku wsparciu i pomocy. Odpowiadając na zarzuty, że on z kolei służył wszystkiemu Rządowi, oświadcza, że zgoła niemożemieć tego na sumieniu, i że przy tém przychodzi mu na myśl, że krajowi, w jakimkolwiekby się ten znajdował położeniu, zawsze można uczynić dobrze, i to jest właśnie przymiotem męża stanu. Xiąże Talleyrand w tém piśmie używa tychże słów, jakie zwykł często powtarzać w ostatnich latach swojego życia: że pomiędzy wszystkimi Rządami, którym służył, żadnego niema, któryby niewziął więcej od niego, aniżeli mu dał, i że żadnego z nich nieopuszczył pierwiej, nim ten nie opuścił sam siebie. Gdy przyszło do rzeczy, względem wielu ważnych papierów, oświadczył, że względem licznej kolekcyi rękopisów i listów, niepotrzebuje zalecać troskliwości, gdyż chętnie przyznaje, że przy kupowaniu ich najczęściej dawał się oszukiwać. W tymże względzie przytacza, co następuje: „Co się tycze rozmaitych papierów, te przeto osoby, którym część ich pozyczyłem i te które mi mnóstwo ich zabrały, ponieważ rozumiały mieć to za ważną, mogą sobie zatrzymać, jako podarunek.“ (A.P.S.Z.)

— Xiąże Talleyrand rozporządził swoim majątkiem, jak następuje: pałac przekazał Xiężnie Dino, dobra Valençay, kupione za 2½ miliona fr. a których wartość, po znaczném ich ulepszeniu, może dwa razy tyle wy-

суммы, молодому Герц. Валансе, съ обязанностию уплаты 800,000 фр. Графиня Таллейранъ, супругъ Французскаго Посланника въ Дави; другой племянникъ завѣщаль 500,000 фр., а остальное имущество Герц. Дино.

— Въ журналъ *Ami de la Religion* пишутъ, что Архїепископъ не присутствовалъ при соборованїи Князя Таллейранъ, но въ продолженїи этого дня, два раза прїѣзжалъ навѣдываться о его здоровьѣ. Архїепископъ съ живѣйшимъ участіемъ соболѣзновалъ, смотря на страданїя больного, и въ день его смерти сказалъ: *Я искренно уважаю его, и охотно пожертвовалъ бы собственною жизнію, чтобы спасти его отъ смерти.* Слова эти были переданы умирающему, который собравъ остатокъ силъ своихъ отвѣчалъ: *Архїепископъ можетъ сдѣлать лучшее употребленіе изъ своей жизни.*

— Въ засѣданїи Палаты Перовъ 14-го ч. с. м. Баронъ Биньонъ говорилъ похвальное слово въ память недавно умершаго Гр. Рейнгардта. Послѣ того, безъ пренїй приняты Палатою слѣдующіе проекты постановленїй: о мирныхъ судахъ, о банкротствѣ и о недѣйствительности купли домашнихъ животныхъ съ болѣзненными пороками. Въ тотъ же день Палата разсматривала проектъ постановленїя о публичныхъ зданїяхъ и памятникахъ и опредѣляла одинъ милліонъ франковъ на Королевскій архивъ и 650 тысячъ на ветеринарное училище въ Альфортъ. По предмету 3,520,000 фр. требуемыхъ на больницу умалишенныхъ въ Шарантонъ, возникли споры; но проектъ былъ принятъ, когда Г-нъ Дювержье де Гораннъ предложилъ добавочную статью, на которую Министръ внутреннихъ дѣлъ согласился, чтобы принадлежащїе сему заведенїю ренты на 600,000 фр., были проданы, а недостающая сумма была пополнена изъ государственной казны. Послѣ того Палата назначила 1,600,000 фр. на институтъ слѣпыхъ дѣтей, 400,000 на поправки въ церкви Св. Діонисїя, и въ слѣдствїе предстаненїя комиссіи 216,000 фр. вмѣсто требуемыхъ 100,000 на сооруженїе памятника въ Булонь, въ видѣ колонны, съ тѣмъ, чтобы на оной поставлена была статуя Наполеона. 15-го ч. с. м. всѣ статьи проекта о публичныхъ зданїяхъ приняты большинствомъ 182 противъ 89-ти голосовъ. Послѣ того, въ Палатѣ происходили совѣщанїя о бюджетѣ на 1839 годъ, которыя окончены. 16 с. м. на томъ же засѣданїи опредѣлено 600,000 фр. на чрезвычайныя посольства по случаю коронацій.

— Въ засѣданїи Палаты представителей 17-го ч. с. м., разсматривали бюджетъ. Первоначально разсуждали о бюджетѣ министерства иностран. дѣлъ, и послѣ непродолжительныхъ пренїй, всѣ статьи онаго были приняты. Вслѣдъ за симъ поступилъ на разсмотрѣнїе членовъ Палаты бюджетъ министерства юстиціи. Всѣ статьи онаго приняты, за исключенїемъ предполагаемой прибавки жалованья государственнымъ совѣтникамъ отъ 12 т. до 15 т. фр. и не взирая на старанїя Министра юстиціи, согласно мнѣнію комиссіи, сумма 80,000 фр. предвзначенная на сей предметъ, исключена изъ общей сумы бюджета.

— Вчера окончился судъ обвиненныхъ по дѣлу Гюбера. Присяжные не признали Гюбера и его сообщниковъ уличенными въ посягательствѣ на жизнь Короля, хотя и нашли его виновнымъ въ составленїи заговора противу Правительства, а Лауру Грувель, Стейбля, Жиро и Аннату въ участїи въ ономъ. Прочїе подсудимые получили свободу. При чтенїи приговора присяжныхъ, Гюберъ выхватилъ изъ кармана ножъ и хотѣлъ пронзить себя грудь, но несколько человекъ національной гвардіи удержали его. — Этотъ случай возбудилъ до такой степени любопытство зрителей, что всѣ двинулись впередъ и отъ натиска толпы изломалась рѣшетка отдѣляющая ихъ отъ судей. — По приказанїю Президента зрители удалились изъ залы. Между тѣмъ у Гюбера отпали ножъ, которымъ онъ не успѣлъ еще себя ранить. Вѣшенство его дошло до высочайшей степени. Онъ упрекалъ присяжныхъ въ несправедливости и грозилъ имъ отмщенїемъ. Его отвели въ залу, и по приказанїю Президента секретарь прочелъ рѣшенїе суда. Гюберъ приговоренъ къ изгнанїю; Лаура Грувель и Стейбль къ пятилѣтнему тюремному заключенїю; Анната на заключенїе въ казематъ на пять лѣтъ, а Жиро на три года. Послѣ того, Президентъ объявилъ имъ, что по силѣ закона, могутъ они перенести дѣло въ кассационный судъ. (О.Г.Ц.П.)

— Въ письмѣ изъ Тулона отъ 23 Мая содержится: „Сегодня въ 10 час. утра полученная здѣсь телеграф. депеша, предписываетъ Адмиралу Лаланду, немедленно на линійномъ кораблѣ *Jena* отплыть въ море и отправиться прямо въ Тунисъ. Слышно, что Адмиралъ Лаланда найдетъ при Тунисѣ и линійный корабль *Trident*. Причиною скораго сего отплытїа

нести, мѣлому Хїециу Валенçай, зъ обовязаніемъ выплатенїа 800,000 фр. Графини Таллейранд, матронце французскаго посла въ Дави; иней synowicy przeznaczыт 500,000 фр., pozostały zaś cały majątek, Хїецие Дино.

— Dziennik *Ami de la Religion* donosi, że Arcybiskup nie był obecny przy dzieleniu Xięciu Talleyrandowi ostatniego Olejem Ś. pomazania; stoli w ciągu dnia tego dowiadywał się o sobiście po dwakroć o zdrowiu chorego. Arcy-Biskup okazał najżywsze współuczucie na cierpienia Xięcia, i w dniu jego śmierci wyrzekł, że go wielce szanuje i chętnieby swoje za jego oddał życie. Słowa te doniesiono umierającemu, który zebrawszy wszystkie swe siły odpowiedział, że Arcy-Biskup może zrobić lepszy ze swojego życia użytek.

— Na posiedzeniu Izby Parów w dniu 14 b. m., Baron Bignon miał mowę pochwalną, na pamiętkę zmarłego niedawno Hr. Reinhardt; następnie bez sporów przyjęła Izba projekta do prawa: względem sądów pokoju, bankructwa i wad w domowych zwierzętach, które ich sprzedaż unieważniają. W tymże dniu, Izba Deputowanych naradzała się dalej nad projektem do prawa, o pomnikach publicznych; uchwaliła milion fr. na Królewskie archiwa i 650,000 fr. na szkołę weterynaryi w Alfort. Dłuższe powstały spory nad summą 3,320,000 fr. żadaną dla szpitalu obłąkanych w Charanton; lecz gdy P. Duvergier de Hauranne wniósł dodatek, na który Minister Spraw Wewnętrznych zgodził się, aby posiadane przez ów zakład w ilości 600,000 fr. renty, sprzedano, a brakującą jeszcze summę dopełniono z funduszów krajowych, Izba i ten projekt bez oporu przyjęła. Następnie uchwaliła Izba 1,600,000 na instytut dla ślepych dzieci, 400 000 na naprawę Kościoła Ś. Dyonizego, i na wniosek komisyyi, zamiast 100,000 fr. żadanych na wystawienie kolumny w Boulogne, przeznaczyła 216,000 fr., z warunkiem, aby na niej wzniesiono pomnik Napoleona. W dniu 15 b. m., cały projekt do prawa o publicznych budowlach przyjęty został większością 182 głosów, przeciwko 89; po czém zajęła się Izba ogólnemi naradami nad budżetem na rok 1839, które zakończyła w dniu 16 b. m. Na témże samem posiedzeniu, uchwaliła Izba większością głosów 174, przeciw 67, kredyt w ilości 600,000 fr. na nadzwyczajne poselstwa koronacyjne.

— Na posiedzeniu Izby deputowanych w dniu 17 b. m. przystąpiono do narad nad budżetem, przepisanych porządkiem dziennym. Naprzód rozprawiano nad budżetem dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych, który po krótkich sporach przyjęto w całym zakresie. Następnie, rozważano budżet dla Ministerstwa sprawiedliwości, przyjęto wszystkie propozycye, prócz powiększenia płacy dla Radców Stanu z 12 do 15,000 fr. i mimo silnej obrony Ministra tego wydziału, na wniosek komisyyi, summę 80,000 na ten cel przeznaczoną, z listy budżetowej wykreślono.

— W dniu wczorajszym skończył się proces Huberta w sądzie kryminalnym. Przysięgli wyrzekli, że Hubert i jego spółnicy nie są winnymi zbrodni zamiaru królobójstwa; atoli Hubert uznany został za winnego zbrodni knowania spisku przeciw Rządowi; a zaś Laura Grouvelle, Steable, Giraud i Annat winnemi, jako mający w tymże spisku udział. Inni oskarżeni zostali natychmiast puszczeni na wolność. Przy czytaniu wyroku przysięgłych, Hubert wydobył nóż i chciał się nim w piersi ugodzić, ale przez kilku żołnierzy z gwardyi miejskiej wstrzymany został. Ten czyn wzbudził wielką między słuchaczami ciekawość; wszyscy zaczęli się cisnąć na przód tak gwałtownie, że kratki się załamały, i znajdujące się za temiż osoby dalej popchnięte zostały. Na rozkaz jednak Prezesa opuścili słuchacze salę. Tymczasem rozbrojono Huberta i obejrzano jego pierś; nie miał rany, lecz wścikłość jego doszła do najwyższego stopnia; wyrzucił niesprawiedliwość przyjętym i groził im zemstą; wyprowadzono go z sali; wtedy na rozkaz Prezesa przeczytał pisarz wyrok sądu, mocą którego, Hubert na wywiezienie z kraju, Laura Grouvelle i Steable na pięcioletnie więzienie, Annat na pięcioletnie warowne więzienie, a Giraud na trzyletnie, skazani zostali. Następnie oświadczył Prezes, że prawo dozwała im, w przeciągu dni trzech odwołać się do sądu kassacyjnego. (G.R.K.P.)

— W liście z Tulonu pod 23 Maja czytamy: „Dzisiaj rano otrzymana tu depesza telegraficzna, poleca Admiralsowi Lalande, niezwłocznie wyjść pod żagle na okręcie liniowym *Jena* i udać się prosto pod Tunis. Mówią, że Admirals Lalande znajdzie przed Tunetem i okręt liniowy *Trident*. Za przyczynę prędkiego tego odjazdu podają, że jedno z pokoleń Beja Tunetańskiego,

полагаютъ, что одно изъ поколѣній Тунисскаго Бея, начало непріязненно дѣйствовать противу подвижной колонны, отправленной недавно изъ Боны, для взиманія податей.

— *Sentinelle des Pyrenées* уведомляетъ, что три Карлистскихъ баталіона появившихся близъ Вердуна въ верхней Аррагоніи коими командовалъ Донъ-Карлосъ или Донъ-Себастьянъ, будто имѣли только намѣреніе пріобрѣсть продовольствіе и что они уже съ значительнымъ транспортомъ возвратились въ долину Эшаури. Тотъ же журналъ уведомляетъ, что Герге съ 8-ми баталіонами пѣхоты и 8 эскадронами кавалеріи 15 Мая переправился чрезъ Аргу и осадилъ деревни Убень, Аррейца, Цабальса и проч. Въ тотъ же день и другія войска перешли чрезъ Аргу. Донъ-Карлосъ съ нѣсколькими баталіонами ожидалъ въ Эшаури, и слышно, что войска до отхода Аррагонской экспедиціи, останутся въ долину Исарба. Шесть Карлистскихъ баталіоновъ будутъ разставлены отъ Укара до Утерги. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, 19-го Мая.

По извѣстіямъ изъ Гватималы доходящимъ до 20 Февраля, тамъ всѣхнуль бунтъ. Онъ произошедъ отъ Индѣйцевъ, подъ предводительствомъ какого-то Каррера, и они произвели уже много опустошеній. Президентъ Республики обратился въ бѣгство. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Римъ, 10-го Мая.

Новымъ опредѣленіемъ Герцога Лукскаго, уничтожено предоставленное Папѣ право, признавать напередъ пенсіи изъ доходовъ Герцогства Лукскаго. Подобною привилегіею пользовались Папы съ давнихъ уже времени, въ слѣдствіе чего они распорядили нѣкоторою частію доходовъ, этой чрезвычайной богатой епархіи, обыкновенно предоставленной въ пользу бѣдныхъ и престарѣлаго духовенства. Нѣтъ сомнѣній, что Апостольская столица, не только не согласится утвердить настоящее распоряженіе, но напротивъ употребитъ все, чтобы сохранить прежнее право.

— Папа назначилъ Кардинала Бернетти разрѣшить съ Неаполитанскимъ уполномоченнымъ межевые споры. — Кардиналъ Уголини наименованъ Легатомъ въ Феррарѣ.

Неаполь, 8-го Мая.

Въ Римѣ и Неаполѣ опять арестованы разные лица, въ слѣдствіе открытія происковъ такъ названой *Giovine Italia*. Делькаретто здѣшній Министръ полиціи, выѣхалъ изъ Неаполя, вѣроятно въ Римъ. Между арестованными будто находится нѣсколько молодыхъ людей изъ знатнѣйшихъ Неаполитанскихъ фамилій. Скорое распушеніе лагеря собраннаго близъ Неаполя для весеннихъ маневровъ, приписываютъ этому обстоятельству, но съ другой стороны распушеніе войска изъ лагеря, было нужно и для того, что въ немъ начали распространяться болѣзни. — Эскадра безпрестанно крейсируетъ близъ Террасина и Гаэта. Герцогъ д'Акиля, который намѣренъ былъ на ней отплыть въ Англію, слышно, возвратился въ Неаполь. — Изъ Сициліи и изъ провинцій нѣтъ никакихъ извѣстій. (A.P.S.Z.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 9-го Мая.

Султанъ къ учрежденному въ своемъ кабинетѣ совѣту, прибавилъ еще военное отдѣленіе. Замѣчаютъ, что съ некотораго времени, большинство мнѣній въ этомъ совѣтѣ расположено въ пользу мира, хотя, какъ извѣстно, всѣ желали войны съ Вице-Королемъ Египта. Этой перемѣны нельзя приписать ничему, какъ только успѣхамъ Египетскаго оружія въ Сиріи, ибо если неуспѣли или неимѣли времени воспользоваться тамошними беспорядками, то теперь уже не время вызывать Вице-Короля на войну не подвергаясь опасности. — Утверждаютъ, что Ибрагимъ-Паша слѣдуя совѣту одной Европейской Державы, руководствующей политикою и человеколюбивыми видами, совершенно перемѣнилъ обращеніе свое съ Сирійцами т. е. прощаетъ ихъ во всемъ, почитая это наилучшимъ средствомъ для изцѣленія ранъ и сохраненія порядка и мира. (G.C.)

Съ 1-го числа наступающ. мѣсяца Іюля, начинается подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Также съ 1-го Іюля начинается подписка на 3-ю Четверть сего года для жителей Вильны. Цѣна 2 р. 25 к. сереб.

ВІЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется.

допустило себѣ неприязнелкихъ кроковъ противу рудоной колонны, высланной недавно зъ Боны для защиты податковъ."

— *Sentinelle des Pyrenées* donosi, że trzy баталіоны Карлистскіе, które się ukazały pod Verdun w Wyższej Aragonii i na czele których, jak się domyślają, był sam Don-Carlos lub Don-Sebastian, miały tylko na celu zdobycie żywności, i że już ze znacznemi zapasami cofnęły się na dolinę Echauri. Tenże dziennik donosi, że Guergue z 8 баталіонами piechoty i 8 szwadronami jazdy 15 Maja przeprowił się przez Argá i osadził wsi Ubain, Arreiza, Zabalza i inne. Tegoż dnia inne jeszcze wojsko przeszło przez Argás. Don Carlosa z kilką баталіонами oczekiwano w Echauri i słychać, że wojska te do odejścia wyprawy Aragońskiej pozostaną na dolinie Izarba. Szczęść баталіонów Карлистскихъ ma być rozstawionych od Ucar do Uterga. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 19-go Maja.

Podług doniesień z Guatimala, dochodzących do 20 Lutego, wybuchło tam powstanie. Zaczęło się ono od Indyanów, którzy, dowodzeni przez niejakiego Carrera, wiele już zrużdzili spustoszeń. Prezydent Rzeczypospolitej, wziął się do ucieczki. (A.P.S.Z.)

W z o s n u.

Rzym, 10 Maja.

Przez nowe postanowienie Xięcia Lukki, cofnięto służące Papieżowi prawo przyznawania na przyszłość penaj z dochodów biskupstwa Łukieskiego. Podobny przywilej służył Papieżom od bardzo dawnych czasów, w skutku czego rozrządzali Papieże pewną częścią dochodów tej nadzwyczajnie bogato oposażonej diecezji, zwykle na korzyść ubogich i wiekiem obciążonych duchownych. Nie masz wątpliwości, że Stolica Apostolska nietylko niezechce w żaden sposób stwierdzać rzeczzonego rozporządzenia, ale i owszem używać będzie wszelkich sposobów, ażeby się utrzymać przy dawném prawie.

— Papież wyznaczył Kardynała Bernetti do załatwienia z pełnomocnikiem neapolitańskim sporów granicznych. — Legatem w Ferrarze mianowany kardynał Ugolini.

Neapol, 8-go Maja.

W Rzymie i Neapolu aresztowano znowu rozmaite osoby, a to w skutek wysledzenia zabiegów tak zwanej *Giovine Italia*. Dellcarotto, tutejszy Minister policyi, wyjechał z Neapolu, zapewne do Rzymu. Pomiedzy uwiezionemi, ma się znajdować kilku mlodych ludzi z najznakomitszych rodzin neapolitańskich. Prędkie zwiniecie obozu na ćwiczenia wiosenne pod Neapolem zgromadzonego, tej okoliczności przypisują, ale z drugiej strony, rozpuszczenie wojska z obozu, było potrzebne i dla tego, że nadzwyczajnie, poczęły się w niem zagęszczać choroby. — Eskadra krąży ciągle nie daleko Terracina i Gaeta. Xięże d'Aquila, który na teje miał do Anglii popłynąć, wrócił, jak słychać, do Neapolu. — Z Sycylii i z prowincyj, nie mamy żadnych doniesień. (G.C.)

T U R C Y A.

Konstantynopol, d. 9 Maja.

Sułtan przydał do ustanowionej przy boku swoim rady, wydział wojenny. Uważają, że od czasu niejakiego, większość zdań w teje radzie jest za pokojem, chociaż, jak wiadomo, byli niedawno prawie wszyscy za wojną z Vice-Królem Egiptu. Tej zmiany nie można przypisać innej przyczynie, tylko powodzeniom oręża Egiptskiego w Syyrii, kiedy bowiem nie umiano lub niemiano czasu korzystać z tamtejszych poruszeń, dziś minęła już pora, w którejby można Vice-Królowi wypowiedać wojnę, nie naraziwszy się na niepewność losu. — Zapewniają, że Ibrahim Basza, idąc za radą pewnego mocarstwa europejskiego, polityką i względami ludzkości powodowanego, zmienił całkowicie postępowanie swoje z Syyrczykami, to jest: dając im przebaczenie i zapewnienia zupełne, jako najlepszy środek zagojenia ran, oraz utrzymania porządku i spokojności. (G.C.)

Od dnia 1-go następującego miesiąca Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez poczty 4 rub. 50 kop. srebrem. Również od 1-go Lipca zaczyna się prenumerata na 3-ci kwartał te razn. r. na miejscu w Wilnie. — Cena rub. sr. 2 kop. 25.

Іюня 3 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Левъ Боровскій.